

คอลัมน์ “แจ่งสี่เปี้ย” ฉบับวันที่ 3 มีนาคม 2569

เสถียรภาพ และการเติบโต ... ทำอย่างไร ไปด้วยกัน

ดร.พรเพ็ญ สดศรีชัย

ธนาคารแห่งประเทศไทย

“เสถียรภาพดี แต่เศรษฐกิจโตต่ำ ก็อยู่ไม่ได้ เพราะจะกระทบเสถียรภาพเช่นกัน ดังนั้น เสถียรภาพ และการเติบโตจึงต้องเดินคู่กัน ต้องได้ทั้งคู่” เป็นคำกล่าวที่ไม่เกินจริงของผู้ว่าการแบงก์ชาติ คุณวิทย์ รัตนกร ทำให้เห็นการปรับบทบาทแบงก์ชาติกันค่ะ

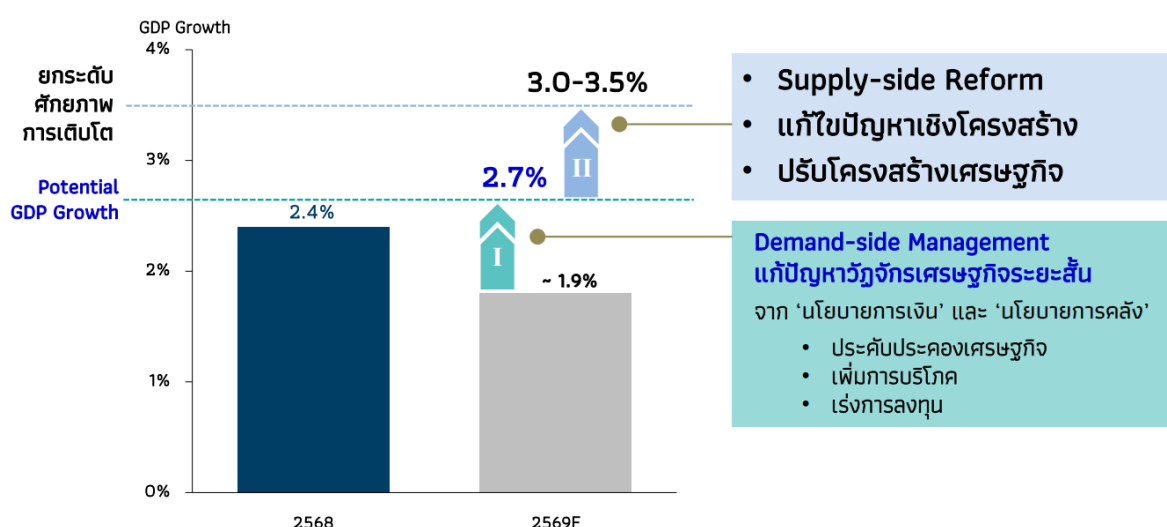
แม้เป้าหมายหลักของแบงก์ชาติ คือ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ แต่เรื่องการเติบโตก็เป็นเรื่องสำคัญ การมองภาพทั้งมิติระยะสั้นและระยะยาวเป็นเรื่องจำเป็น ทุกภาคส่วนไม่ควรเน้นเพียงกระตุ้นระยะสั้นเท่านั้น แต่ต้องร่วมมือกันแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างเศรษฐกิจ และเน้นการโตแบบทั่วถึง กระจายสู่รายย่อย

คำว่า เศรษฐกิจ สามารถมองได้ 2 มิติ คือ 1. GDP หรือ เศรษฐกิจจริง ที่ปีนี้ คาดว่าโตราว 1.9% กับ 2. Potential GDP หรือ ศักยภาพของเศรษฐกิจ ของไทยที่ปัจจุบันอยู่ที่ 2.7%

โจทย์สำคัญที่ ผู้ว่าการแบงก์ชาติ กล่าวไว้ คือ การช่วยกันผลักดันให้ GDP ที่โตราว 1.9% ไปแตะระดับศักยภาพและ การปฏิรูปโครงสร้าง เพื่อขยายศักยภาพที่ 2.7% ให้สูงขึ้นเป็น 3-3.5% ซึ่งต้องอาศัย การลงทุนใหม่ๆ

GDP สะท้อน การใช้จ่ายมวลรวมของประเทศ ในกรณีเศรษฐกิจซบเซา โตต่ำต่อเนื่อง ภาครัฐจึงออกนโยบายเพื่อกระตุ้นอุปสงค์ เช่น มาตรการคนละครึ่งพลัส ด้านนโยบายการเงิน กนง. ก็ลดอัตราดอกเบี้ย นโยบาย เพื่อช่วยประคับประคองเศรษฐกิจ เช่นกัน

‘เสถียรภาพ’ และ ‘การเติบโต’ ต้องเดินคู่กัน

ที่มา: วิทย์ รัตนกร ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย บรรยายหัวข้อ “ไทยมองไทย” 24 กุมภาพันธ์ 2569

ล่าสุด อัตราดอกเบี้ยนโยบายปรับลดเป็น 1% เพื่อให้ภาวะการเงินสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ และ ยังบรรเทาภาระหนี้ให้กับ SMEs และครัวเรือนเพิ่มเติม ขณะที่นักวิเคราะห์ส่วนใหญ่คาดว่า กนง. จะคงดอกเบี้ยในครั้งนี้อยู่ และลดดอกเบี้ยในการประชุมครั้งต่อไป เลขาธิการ กนง. คนใหม่ ดร. ดอน นาครทรรพ จึงได้ให้เหตุผลของการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายในครั้งนี้ว่า “เราเห็นความสำคัญในการช่วยเศรษฐกิจไทยได้เร็วขึ้น อย่างน้อย 2-3 เดือน หากจะลดอยู่แล้ว ก็ลดครั้งนี้เลย ก็เหมือน front load ขึ้นมา การที่ดอกเบี้ยอยู่ที่ 1% ก็เป็นไปได้ตามที่ตลาดคาดไว้”

ดร. ดอนฯ ยังได้ขยายความว่า ในการตัดสินใจปรับลดดอกเบี้ยแต่ละครั้ง กนง. จะพิจารณาสามด้านด้วยกัน ได้แก่ เสถียรภาพราคา (เงินเฟ้อ) การขยายตัวของเศรษฐกิจ และเสถียรภาพของระบบการเงิน โดยในสามด้านนี้ มีเพียงเสถียรภาพราคาที่เป็นเป้าหมายทางการ (Official target) การปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายครั้งนี้ จึงสะท้อนความมุ่งมั่น (Commitment) ของ กนง. ต่อเป้าหมายเงินเฟ้อด้วย

ที่ผ่านมา แม้เงินเฟ้อต่ำกว่าขอบล่างของกรอบเป้าหมายที่ 1% แต่มองไประยะปานกลาง (2-3 ปี ข้างหน้า) ประมาณการเงินเฟ้อยังอยู่ในกรอบเป้าหมาย แต่ล่าสุดพบว่า มีความเสี่ยงที่เงินเฟ้อจะเข้ากรอบเป้าหมายต่ำกว่าเดิม จากครั้งแรกของปี 2570 เป็นครั้งหลังของปี 2570 ตามแนวโน้มราคาพลังงานและมาตรการช่วยค่าครองชีพของภาครัฐที่อาจจะมีเพิ่มเติม รวมถึงปัจจัยฉุดรั้งจากเศรษฐกิจที่โตต่ำ ดังนั้น แม้อัตราเงินเฟ้อคาดการณ์ (Inflation expectations) ในระยะปานกลางที่ กนง. ติดตาม จะยังอยู่ในกรอบ 1-3% แต่แนวโน้มลดลงต่อเนื่องในระยะหลัง ทำให้ กนง. มีความเป็นห่วงแนวโน้มเงินเฟ้อในอนาคต

การปรับลดอัตราดอกเบี้ยครั้งนี้ นอกจากจะเพื่อประคองเศรษฐกิจไทยที่ยังโตต่ำแล้ว ยังเพื่อยืดเหนี่ยวการคาดการณ์เงินเฟ้อระยะปานกลาง ที่มีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นด้วย โดย กนง. เห็นว่าอัตราดอกเบี้ยที่ปรับลดลง สะท้อนถึงนโยบายการเงินที่ผ่อนคลายเพียงพอ และสอดคล้องกับการประเมินแนวโน้มเศรษฐกิจในระยะข้างหน้า ทั้งนี้ เศรษฐกิจที่โตต่ำจากปัจจัยเชิงโครงสร้าง ไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยนโยบายการเงินเพียงอย่างเดียว แต่จำเป็นต้องผสมผสานนโยบายหลายด้านเพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิตและขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ รวมทั้งมาตรการทางการเงินเฉพาะจุดอื่น

ผู้ว่าการแบงก์ชาติ มองว่า ต้องช่วยกันลงมือทำ โดยแบงก์ชาติต้องขยายบทบาท สู่การเป็นผู้นำในการแก้ปัญหาเชิงโครงสร้าง ผ่านมาตรการเฉพาะจุดต่างๆ เพิ่มเติมจากการดูแลเสถียรภาพ และ ปรคับประคองเศรษฐกิจ เพื่อหนุนให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจขึ้นพร้อมๆ กับการดูแลเสถียรภาพ

4 เดือนที่ผ่านมา แบงก์ชาติเร่งออก 4 มาตรการ ประกอบด้วย

1. โครงการ “ปิดหนี้ไว ไปต่อได้” เพื่อแก้ปัญหาหนี้เสีย ผ่านกลไกการซื้อหนี้รายย่อยโดย SAM ที่ปรับเป็น Social AMC เพื่อช่วยเหลือลูกหนี้คนตัวเล็ก ที่เหลือภาระหนี้ NPL ไม่สูง ให้สามารถกลับมาชำระหนี้ได้ มีประวัติชำระหนี้ที่ดีขึ้น และมีโอกาสกลับมาเข้าถึงสินเชื่อในระบบ

2. โครงการ “SMEs Credit Boost” เพื่อช่วยให้ SMEs สามารถเข้าถึงสินเชื่อได้มากขึ้น และยังตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ โดยเฉพาะในด้านที่จะขยายศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศให้เติบโตเท่าทันโลกยุคใหม่

3. การกำกับดูแลธุรกรรมซื้อขายทองคำบนแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อเพิ่มความเข้มงวดในการดูแลการซื้อขายทองคำที่มีมูลค่าสูง และยกระดับให้การทำธุรกรรมซื้อขายทองคำมีความโปร่งใสและมีมาตรฐานขึ้น เนื่องจากที่ผ่านมาปริมาณการซื้อขายทองคำมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง และในบางช่วงพบว่าธุรกรรมขนาดใหญ่ส่งผลกระทบต่ออัตราแลกเปลี่ยนอย่างมีนัยสำคัญ

4. การจัดการทุนเทา/ ธุรกรรมไม่พึงประสงค์ โดยดำเนินการในหลายมิติ อาทิ การกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมในการฝาก-ถอนเงินสดมูลค่าสูง การจำกัดวงเงินรับซื้อธนบัตรต่างประเทศ การติดตามธุรกรรมซื้อ/ขาย USDT ของ Non-resident

นอกจากนี้ ผู้ว่าการแบงก์ชาติ ยังได้กล่าวถึงการแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างด้านค่าธรรมเนียมสถาบันการเงิน ซึ่งมีความหลากหลาย โดยจะกำหนดมาตรฐานให้เป็นธรรมแก่ผู้ใช้บริการทางการเงิน

“เราต้องปรับบทบาทแบงก์ชาติ จากเดิมแบงก์ชาติทำหน้าที่กำกับดูแลดอกเบี้ยนโยบายเป็นเครื่องมือเดียว แต่เราขยายบทบาทออกมาเป็นมาตรการเฉพาะจุด เพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจในจุดต่างๆ” เป็นคำกล่าวของผู้ว่าการฯ คุณวิทย์ รัตนกร ที่สื่อถึงบทบาทเชิงรุก โดยการผสมผสานเครื่องมือ ทั้งดอกเบี้ยนโยบายและมาตรการเฉพาะจุด เพื่อบรรลุเป้าหมายทั้งเสถียรภาพและการเติบโตที่ทั่วถึง

**** บทความนี้เป็นความคิดเห็นส่วนบุคคล จึงไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของหน่วยงานที่ผู้เขียนสังกัด ****